

Sáng kiến kinh nghiệm – hướng dẫn trẻ mầm non tự tạo đồ chơi

BÀI SÁNG KIẾN KINH NGHIỆM

HƯỚNG DẪN TRẺ MẦM NON TỰ TẠO

ĐỒ CHƠI, ĐỒ DÙNG

GIÁO VIÊN : PHẠM THỊ NGUYỄN CHI

TRƯỜNG MẪU GIÁO THỰC HÀNH TW3

1. Mục đích – ý nghĩa :

Trong trường mầm non, vui chơi là hoạt động chủ đạo của trẻ và đồ chơi là phương tiện giúp trẻ thực hiện hoạt động đó, đồng thời cũng chính là cách giúp trẻ tiếp thu bài học một cách sinh động, nhiệt tình hơn.

Hiện nay, đồ chơi cho trẻ em có rất nhiều trên thị trường, tuy nhiên xét về phương diện giáo dục thì chúng không thể để đáp ứng đầy đủ các nhu cầu và mục đích của

chương trình dạy học ở trường mầm non. Hơn thế nữa việc mua quá nhiều đồ chơi cho trẻ làm ảnh hưởng đến tiền bạc của các bậc phụ huynh trong khi các phụ, phẩm từ gia đình đang sẵn có và có rất nhiều để cho các cháu có thể sử dụng tái tạo làm đồ chơi cho chính mình. Khi món đồ chơi do tự tay mình làm ra, các cháu sẽ cảm thấy yêu quý và hứng thú hơn rất nhiều so với các đồ chơi mua sẵn. Đây cũng là một hình thức dạy cho trẻ biết yêu quý sức lao động ngay khi còn bé. Xuất phát từ những ý tưởng nêu trên, chúng tôi nghĩ rằng việc dạy cho trẻ tự làm đồ chơi là việc làm hết sức cần thiết và bổ ích cho trẻ mầm non.

Chương trình dạy trẻ làm đồ chơi phải đảm bảo thực hiện theo mục tiêu giáo dục, mang tính thẩm mỹ, phải giúp trẻ phát triển trí tưởng tượng, kích thích cho trẻ tính độc lập, sáng tạo, đồng thời phải phù hợp với từng lứa tuổi và đảm bảo được sự an toàn cho trẻ.

Muốn làm được điều này, giáo viên cần phải định hướng trước một số nguyên vật liệu cần thiết, tiếp theo phải phối hợp chặt chẽ với phụ huynh để biết trước những nguyên vật nào mà trẻ có thể sưu tầm được. Trên cơ sở đó, giáo viên sẽ giao nhiệm vụ và hướng dẫn cho trẻ cách sưu tầm, thu nhặt, và bảo quản các nguyên vật liệu. Tùy vào từng nhiệm vụ và điều kiện cụ thể của trẻ mà qui định thời gian thực hiện ngắn hay dài.

Trong cuộc sống hiện đại ngày nay mà nhất là tại thành phố lớn như thành phố Hồ Chí Minh, các phụ phẩm từ gia đình vô cùng phong phú : lõi giấy vệ sinh, các hộp bánh kẹo, các túi, lon, hủ đựng đồ, đựng thức ăn, báo cũ, tạp chí... là một kho nguyên liệu vô cùng phong phú để cho trẻ có thể làm được đồ chơi cho mình. Tuy nhiên, để chương trình giáo dục này càng thêm phong phú, chúng ta có thể tư vấn cho phụ huynh giúp trẻ sưu tầm thêm các loại nguyên liệu khác như : các loại hạt ngũ cốc, rau củ quả tươi và khô, nhánh cây, lá cây khô, các loại hạt, các loại nui, vỏ trứng, len...

Cần phải chú ý phương pháp truyền đạt. Giáo viên không nên đặt ra trước loại sản phẩm, bắt trẻ làm theo mà chỉ nên gợi ý cho trẻ tự chọn mẫu đồ chơi, đồ dùng mà mình thích. Sau đó giáo viên mới hướng dẫn cụ thể phương pháp thực hiện với từng loại đồ chơi sao cho phù hợp với từng cháu.

Còn về thời điểm để truyền đạt, giáo viên nên cho trẻ thực hiện vào giờ hoạt động tạo hình đồng thời nên khuyến khích cho trẻ thực hiện vào các giờ hoạt động vui chơi và hoạt động chiều.

Qua một thời gian tự nghiên cứu và áp dụng các phương pháp nêu trên, tôi cũng đã gặt hái được những thành công bước đầu. Sau đây, tôi xin giới thiệu một số sản phẩm của cháu đã làm được trong năm học vừa qua :

- Lọ hoa xinh xắn :
- Tranh sáng tạo
- Gia đình búp bê
- Tranh ba chiều
- Côn trùng (kiến, bướm, sâu)
- Những bạn nhỏ ngộ nghĩnh
- Bức tranh ngũ cốc
- Búp bê từ rau, củ

2. Phương pháp thực hiện :

2.1. Phương pháp thực hiện “Lọ hoa xinh xắn”

a) Chuẩn bị vật liệu : Màu nước, cọ, nắp bia, ống cắt hình tròn đường kính 6mm, 1 chiếc đũa, 1 nhánh cây khô, xốp cắm hoa, 10 khoanh củ cải trắng hoặc dưa leo độ dày khoảng 2mm, 5 khoanh củ cà rốt dày khoảng 2mm, tăm và 1 gáo dừa

b) Thực hiện :

- Bước 1 : trang trí gáo dừa theo ý thích để làm bình hoa, để khô
- Bước 2 : dùng nắp bia để cắt các khoanh cà rốt thành những hình tròn để làm cánh hoa. Sau khi cắt dùng tăm kéo ra.
- Bước 3 : dùng ống cắt hình tròn cắt các khoanh củ cải trắng hoặc dưa leo thành những hình tròn nhỏ để làm nhụy hoa. Sau khi cắt, các khoanh tròn được lấy ra bằng cách dùng chiếc đũa đẩy vào trong ống cắt
- Bước 4 : dùng tăm để gắn từng nhụy hoa vào cánh hoa, bé được 1 bông hoa. Tiếp tục như vậy (bước 2 tới 4) bé sẽ tạo được 5 bông hoa.
- Bước 5 : dùng tay gắn các bông hoa vào nhánh cây khô
- Bước 6 : đặt miếng xốp vào trong gáo dừa, sau đó gắn nhánh cây khô vào miếng xốp. Như vậy đã thực hiện xong việc tạo ra một lọ hoa xinh xắn.

c) Sử dụng : giáo viên hướng dẫn cho bé cách đặt và vị trí đặt lọ hoa vào các nơi như góc gia đình, góc học tập ở nhà hoặc ở trường.

2.2 Phương pháp thực hiện “tranh sáng tạo”

a) Chuẩn bị vật liệu : Màu nước, cọ, lọ thuốc bằng nhựa có chứa sẵn màu nước, keo dán, xác com dừa đã nhuộm màu, giấy bìa cứng.

b) Thực hiện :

- Bước 1 : dùng lọ thuốc có chứa màu bóp nhẹ và vẽ phác thảo các hình ảnh tùy ý trên giấy bìa.

- Bước 2 : dùng keo dán bôi vào các khoảng trống trên các hình ảnh vừa mới phác thảo.

- Bước 3 : chọn loại xác cơm dừa có màu phù hợp dán vào các vùng vừa bôi keo.

Như vậy đã thực hiện xong việc tạo ra một bức tranh theo ý muốn.

c) Sử dụng : giáo viên hướng dẫn cho bé cách treo và vị trí treo tranh ở góc triển lãm tranh hay góc học tập ở nhà.

2.3. Phương pháp thực hiện “gia đình búp bê”

a) Chuẩn bị vật liệu : 10 hạt cau già hoặc hạt nhãn, vải nỉ màu kích thước 5cm x 2cm, len màu, keo nhũ tương, tăm, kéo.

b) Thực hiện :

- Bước 1 : dùng tăm để gắn hai hạt cau lại với nhau để làm thân và đầu búp bê.

- Bước 2 : dùng kéo cắt len màu thành đoạn để làm tóc.

- Bước 3 : dùng keo nhũ tương để dán phần tóc vừa cắt xong vào đầu búp bê.

- Bước 4 : dùng miếng vải trùm lên tóc của búp bê.

- Bước 5 : dùng dây len cột chặt miếng vải vào phần tiếp giáp đầu và mình búp bê.

Tiếp tục như vậy, bé sẽ được nhiều búp bê với nhiều kiểu và màu sắc khác nhau.

Như vậy đã thực hiện xong việc tạo ra một gia đình búp bê.

c) Sử dụng : giáo viên hướng dẫn cho bé đặt gia đình búp bê vào góc văn học.

2.4. Phương pháp thực hiện “tranh ba chiều”

a) Chuẩn bị vật liệu : 2 tấm nhựa trong, cứng và 1 tấm giấy rô-ki hình chữ nhật có kích thước bằng nhau, 3 khung bìa các ton dày có kích thước bằng với tấm giấy, màu nước, cọ vẽ, băng keo hai mặt.

b) Thực hiện :

- Bước 1 : vẽ phần nền trên tấm giấy rô-ki theo ý thích.

- Bước 2 : vẽ những chi tiết phụ tùy thích trên tấm nhựa thứ nhất.

- Bước 3 : vẽ những chi tiết chính tùy thích trên tấm nhựa thứ hai.

- Bước 4 : dán tấm nhựa thứ nhất lên tấm giấy rô-ki rồi tiếp tục dán tấm thứ hai lên tấm thứ nhất (*Giữa 3 tấm là khung được cắt bằng giấy các ton*).

- Bước 5 : vẽ hoặc dán trang trí khung bằng giấy màu cho đẹp mắt.

Như vậy đã thực hiện xong một bức tranh như ý muốn.

c) Sử dụng : giáo viên hướng dẫn cho bé đặt bức tranh ở góc triển lãm tranh hoặc góc học tập.

2.5. Phương pháp thực hiện “đàn kiến”

* Cách 1 :

a) Chuẩn bị vật liệu : keo nhũ tương trắng, 1 tấm bìa cứng hình chữ nhật, màu nước, cọ vẽ, bút lông đen, 1 nhánh cây khô, hạt sabôchê, hạt đậu đen, hạt na.

b) Thực hiện :

- Bước 1 : vẽ phần nền trên tấm giấy bìa theo ý thích.

- Bước 2 : dùng keo nhũ tương trắng dán cành cây khô lên tấm bìa.
- Bước 3 : dán lần lượt ba hạt gồm 1 hạt na, 1 hạt đậu đen và 1 hạt sabôchê sao cho ba hạt này tiếp xúc nối tiếp nhau (Hạt na là đầu kiến, hạt đậu đen là ngực và hạt sabôchê là bụng kiến).
- Bước 4 : vẽ thêm sáu chân cho kiến trên phần thân. Hai râu trên phần đầu.

Tiếp tục như vậy bé sẽ thực hiện được nhiều con kiến.

Như vậy đã thực hiện xong một bức tranh trong đó có một đàn kiến đang bò trên cành như ý muốn.

* Cách 2

a) Chuẩn bị vật liệu : keo nhũ tương trắng, 1 tấm bìa cứng hình chữ nhật, màu nước, cọ vẽ, bút lông đen, một ít sơ mướp khô, vỏ trứng gà, vịt và trứng cút.

b) Thực hiện :

- Bước 1 : vẽ phần nền trên tấm giấy bìa theo ý thích.
- Bước 2 : dùng keo nhũ tương trắng dán sơ mướp lên tấm bìa làm cành cây.
- Bước 3 : dán lần lượt ba vỏ quả trứng gồm 2 vỏ cút và 1 vỏ vịt nối tiếp nhau (vỏ cút đầu tiên là đầu kiến, vỏ cút thứ hai là ngực và vỏ trứng vịt là bụng kiến).
- Bước 4 : vẽ thêm sáu chân cho kiến trên phần thân. Hai râu trên phần đầu.

Như vậy đã thực hiện xong một bức tranh trong đó có một con kiến đang bò trên 1 cành cây.

c) Sử dụng : giáo viên hướng dẫn cho bé đặt bức tranh ở góc triển lãm tranh hoặc góc học tập

2.6. Phương pháp thực hiện “con chuồn chuồn”

a) Chuẩn bị vật liệu : 1 tấm bìa cứng hình chữ nhật, keo nhũ tương trắng, hạt đậu, bút lông đen, màu nước và cọ vẽ, lá xanh có dạng hình dài.

b) Thực hiện :

- Bước 1 : vẽ phần nền trên tấm giấy bìa cứng theo ý thích.

- Bước 2 : dán hai hạt đậu dính sát vào nhau.

- Bước 3 : dán 4 lá ở phần thân.

- Bước 4 : dùng bút lông đen vẽ đuôi dài.

Như vậy đã thực hiện xong một con chuồn chuồn.

c) Sử dụng : giáo viên hướng dẫn cho bé đặt bức tranh ở góc triển lãm tranh hoặc góc học tập

2.7. Phương pháp thực hiện “con bướm”

a) Chuẩn bị vật liệu : 1 tấm bìa cứng, keo nhũ tương trắng, hạt, dăm vỏ bút chì sau khi chuốt, bút lông đen.

b) Th

- Bước 1 : vẽ phần nền trên tấm giấy bìa theo ý thích.

- Bước 2 : dán hai hạt liên tiếp nhau. Chú ý hạt nhỏ làm phần đầu, hạt lớn làm phần thân.

- Bước 3 : dán dăm bút chì hai bên phần thân làm cánh bướm.

- Bước 4 :vẽ râu trên phần đầu con bướm.

Như vậy đã thực hiện xong một con bướm.

c) Sử dụng : giáo viên hướng dẫn cho bé đặt bức tranh ở góc triển lãm tranh hoặc góc học tập

2.8. Phương pháp thực hiện “những bạn nhỏ ngộ nghĩnh”

a) Chuẩn bị vật liệu : keo N_A, một ít sơn nước, một bìa cứng, hình những con vật phẳng bằng củ khoai.

b) Thực hiện :

- Bước 1 : vẽ phần nền trên tấm giấy bìa theo ý thích.

- Bước 2 : trộn keo N_A với sơn nước

- Bước 3 : tráng một lớp hỗn hợp vừa trộn lên mặt phẳng của con vật đã chuẩn bị.

- Bước 4 : in mặt vừa tráng keo lên tấm bìa

- Bước 5 : trang trí thêm cho con vật theo ý thích.

Như vậy đã thực hiện xong một con bướm.

c) Sử dụng : giáo viên hướng dẫn cho bé đặt bức tranh ở góc triển lãm tranh hoặc góc học tập

2.9. Phương pháp thực hiện “bức tranh ngũ cốc”

a) Chuẩn bị vật liệu : nui xoắn, keo nhũ tương, các loại ngũ cốc, bìa cứng.

b) Thực hiện :

- Bước 1 : vẽ phác thảo gương mặt hay là con vật nào đó lên tấm bìa cứng.

- Bước 2 :phết keo lên phần diện tích cần dán hạt lên bức tranh.

- Bước 3 : rắc hạt lên trên vùng vừa bôi keo, ấn nhẹ hạt cho dính rồi chờ keo khô(mỗi phần chọn 1 loại ngũ cốc khác nhau).

- Bước 4 :dùng nui xoắn dán tóc hoặc đuôi nếu là con vật.

Như vậy đã thực hiện xong một bức tranh ngũ cốc.

c) Sử dụng : giáo viên hướng dẫn cho bé đặt bức tranh ở góc triển lãm tranh hoặc góc học tập

3. Kết luận

Căn cứ trên kết quả đạt được, chúng tôi rút ra những kết luận như sau :

- Việc hướng dẫn cho trẻ tự làm đồ chơi, đồ dùng là rất bổ ích và được các cháu hưởng ứng rất tốt.

- Trong quá trình thực hiện, các cháu đã thể hiện được tính độc lập, sáng tạo rất cao.

- Giáo dục cho các cháu tính tiết kiệm, yêu quý sức lao động, ý thức bảo vệ môi trường và bước đầu làm quen với phương pháp làm công việc.

- Được phụ huynh rất hoan nghênh.